

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי אתיופיה - מטה היישום
משרד ראש הממשלה

דיווח על פעולות המשרדים והרשויות: סיכום 2017 ודיווח רשויות 2018

ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות בכנסת
מאי 2018

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

שלבים ביישום

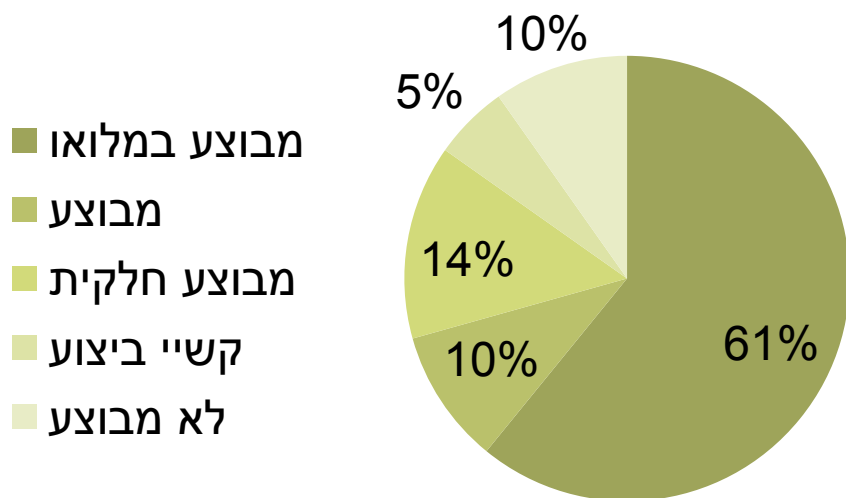

סיכום 2017: הנעת היישום במשרדים

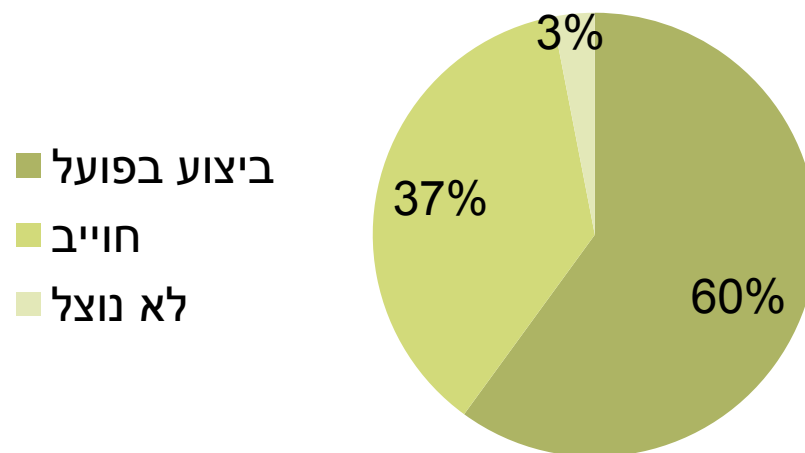
ביצוע פעולות

סה"כ 92 פעולות

ביצוע תקציב

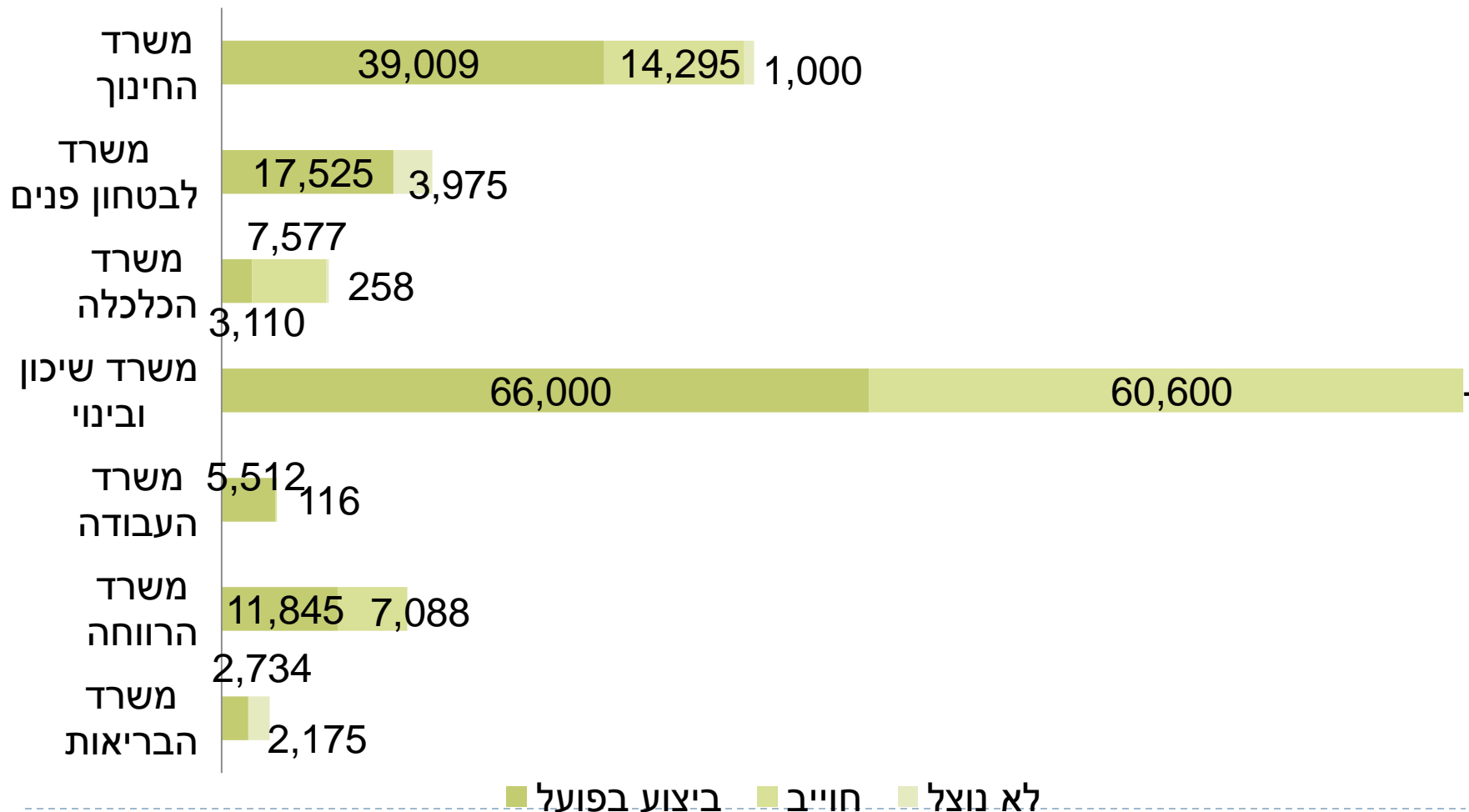
היקף תקציב מתוכנן
242,818 אלש"ח

היקף ביצוע תקציב 2017 במשרדים (אלש"ח)

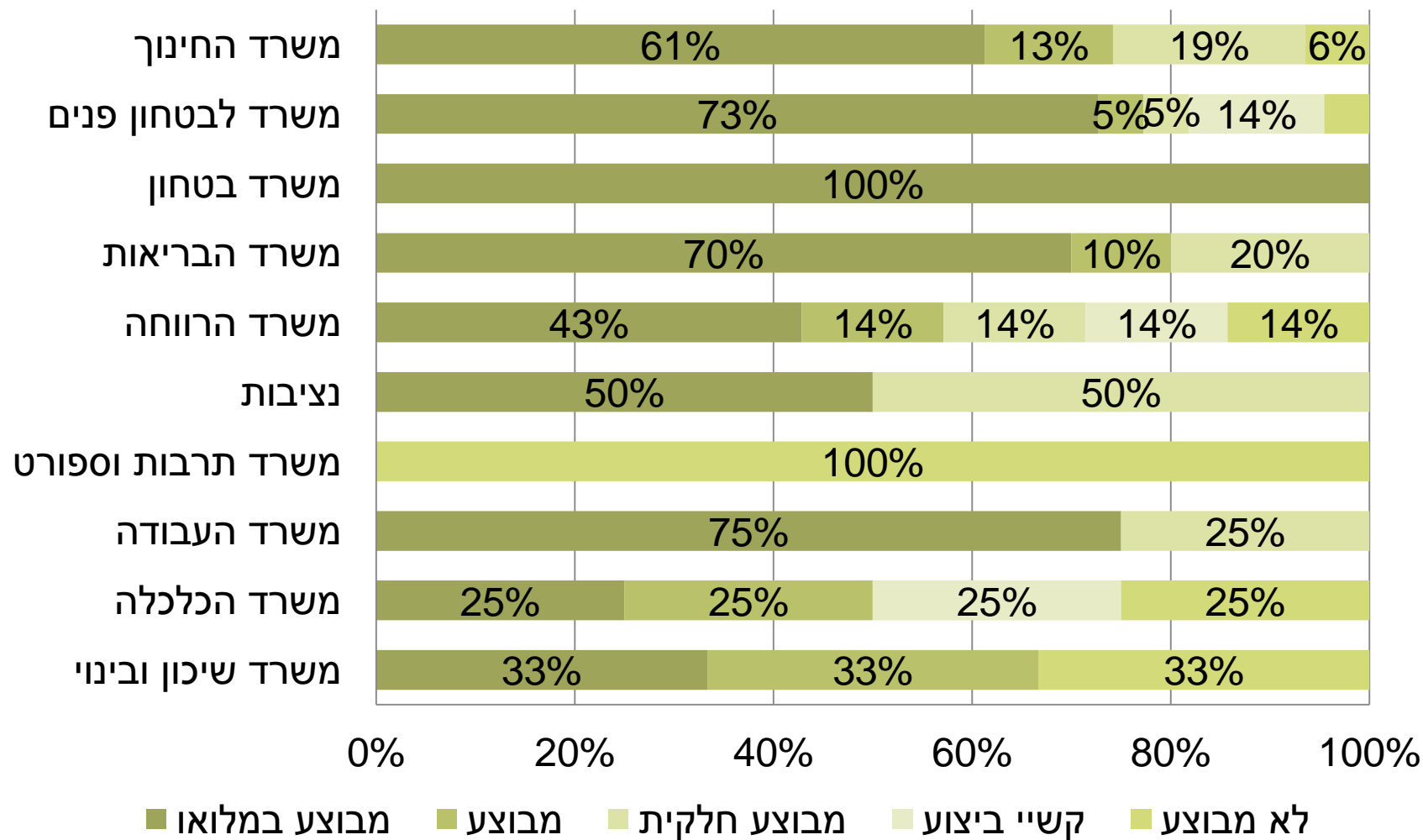
התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

היקף ביצוע הפעולות במשרדים (באחוזים) 2017

המהלך ברשויות המקומיות

➤ רשויות משתתפות

➤ מעגל ראשון: 24 רשויות מעל 1,500 יוצאי אתיופיה

➤ מעגל שני: 11 רשויות 900-1,500 יוצאי אתיופיה

➤ כנסים אזוריים לאנשי המקצוע ברשויות (פברואר, מרץ 2017)

➤ גיבוש מתווה עבודה בוועדה הבין-משרדית (אפריל, יוני 2017)

➤ מתווה העבודה כולל:

➤ מינוי ועדה רשותית בין ארגונית ברשות

➤ מינוי מתכלל מתוך הרשות: ריכוז הוועדה וביצוע בקרה

➤ ביצוע בקרה בשטח על פעולות המשרדים ברשויות (מתכלל רשותי)

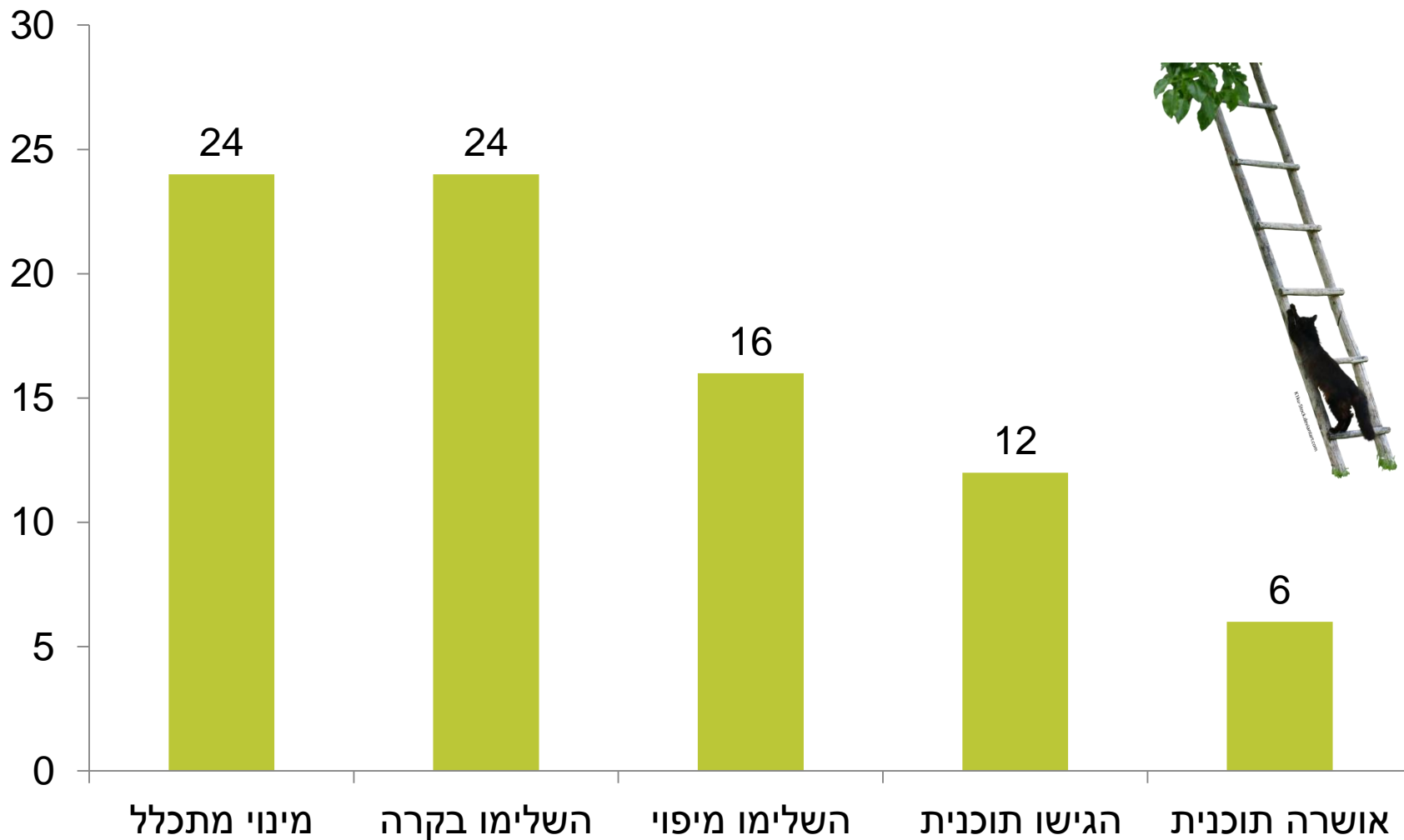
➤ מיפוי השירות הניתן ליוצאי אתיופיה ברשויות (מתכלל וגורמים ברשות)

➤ הכנה ויישום של תוכנית מותאמת לכל רשות (בעזרת תקציב תוספתי קטן)

יישום התהליך הרשותי ב – 24 רשויות המעגל הראשון (אפריל, 2018)

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

בקרה על יישום החלטות הממשלה ברשויות, אפריל 2018 (מתוך 346 פעולות המבוצעות ב-24 הרשויות במעגל הראשון)

■ מבוצע במלואו

■ מבוצע

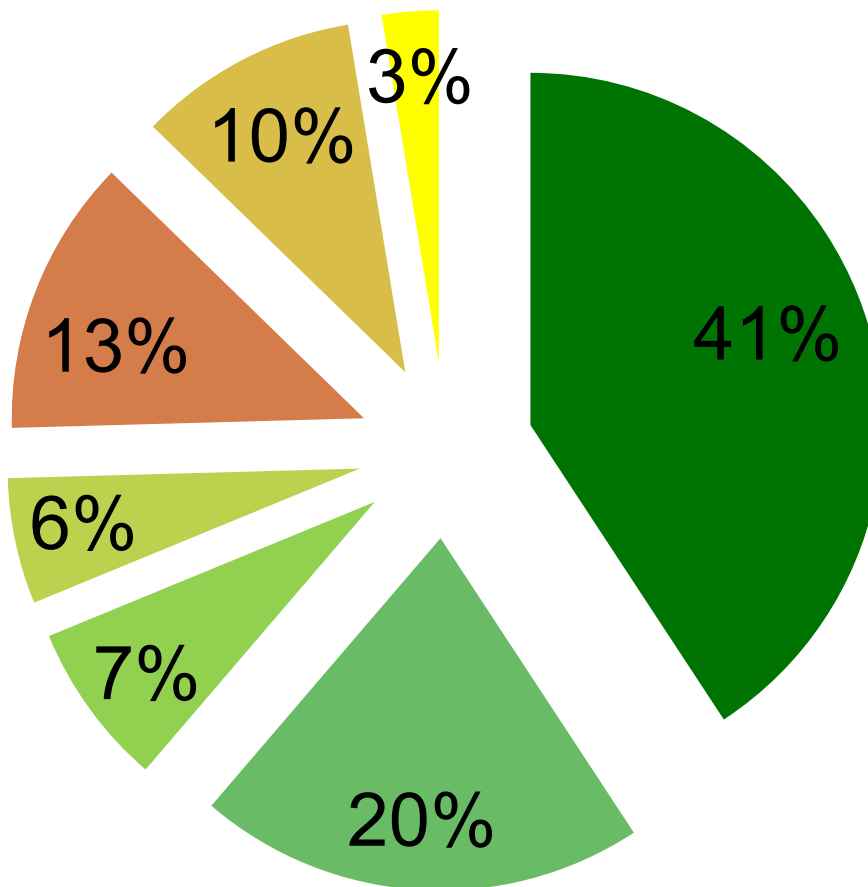
■ מבוצע חלקית

■ קשיי ביצוע

■ לא מבוצע

■ לא אותר ברשות

■ לא במסגרת דרך
חדשה

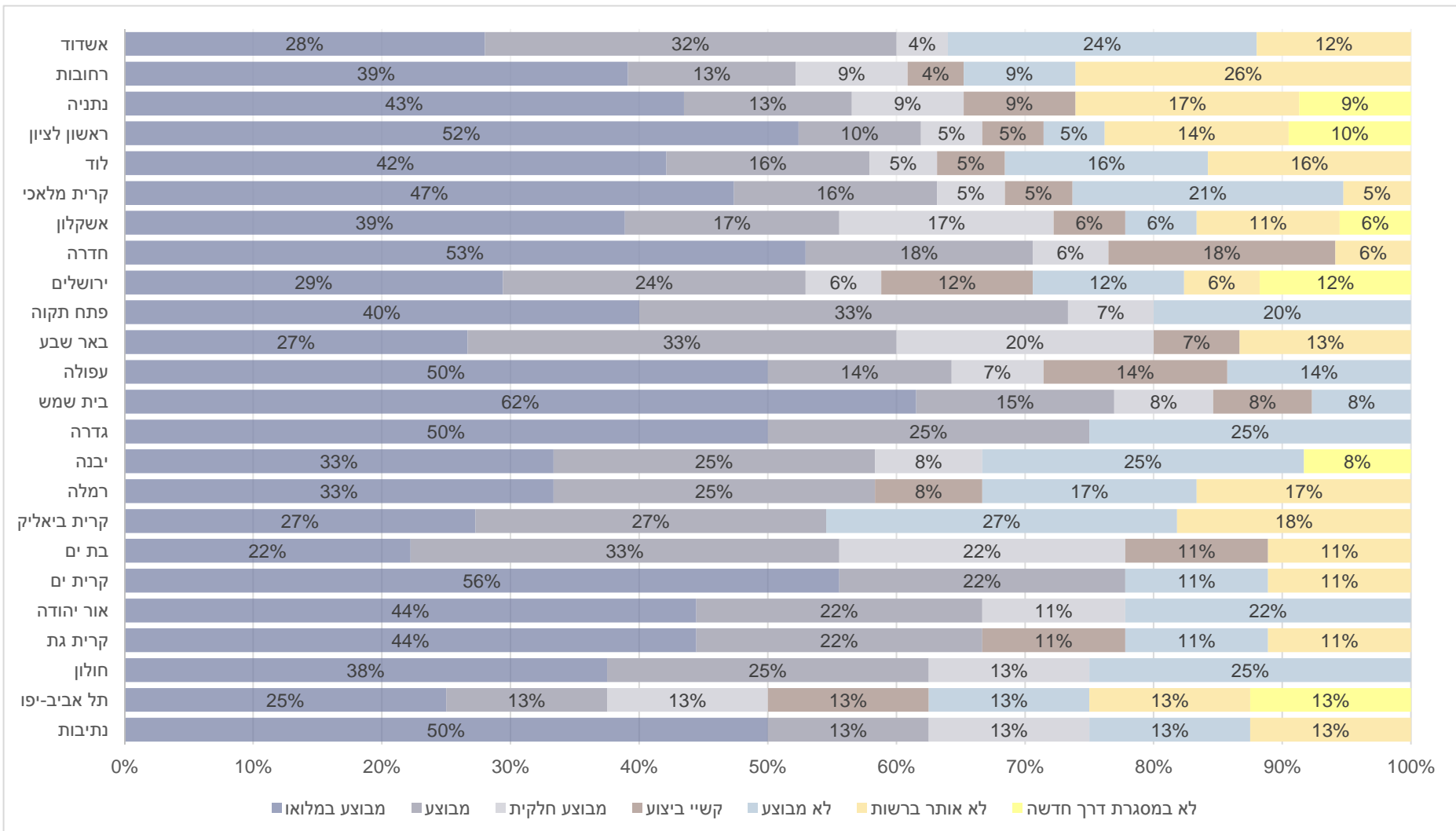

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

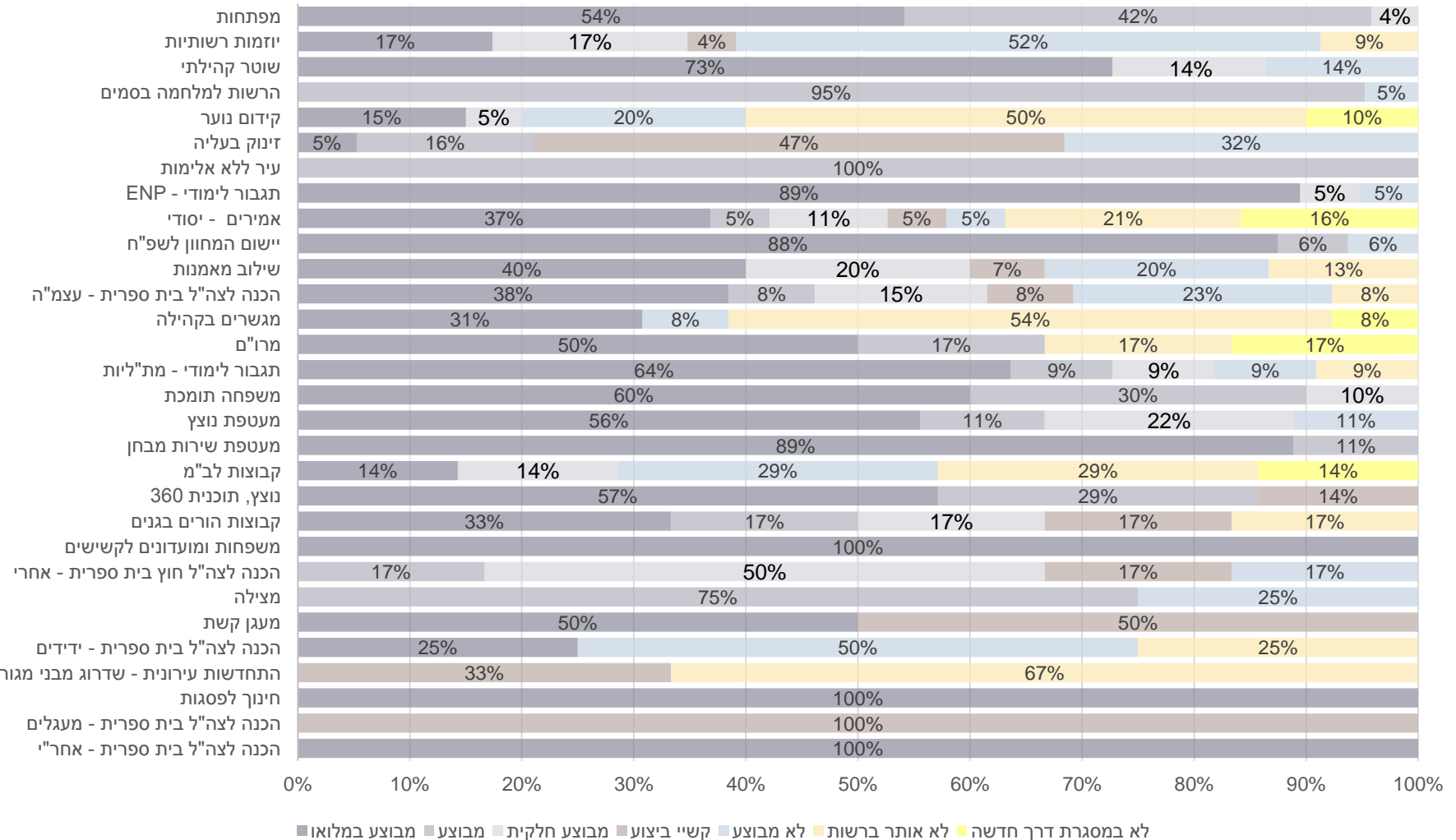
ביצוע הפעולות הנכללות בהחלטות הממשלה ב-24 רשויות המעגל הראשון, אפריל 2018 (אחוזים)

ביצוע פעולות הממשלה ברשויות, על פי פעולה אפריל 2018 (אחוזים, דיווח 24 רשויות במעגל ראשון)

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי אתיופיה : מטה היישום

מטה היישום: אתגרים

- להרחיב את היקף המעורבות של ציבור יוצאי אתיופיה בתהליכי היישום והבקרה של התוכנית – בעיקר ברשויות המקומיות
- לחזק את הקשר בין הרשויות המקומיות למשרדי הממשלה, כבסיס לשיפור היקף היישום ואיכותו
- לבצע שינויים בתוכניות העבודה של המשרדים, לאור ההצלחה בביצוע הפעולות, צרכים שעולים מהשטח ואבני היסוד
- לבחון את מדדי התוצאה שהציבו המשרדים, לאחר שנתיים מלאות של ביצוע

הצלחות ואתגרים ביישום התכנית הממשלתית לשילוב יוצאי אתיופיה:

דיווח משרדי הממשלה

משרד העבודה והרווחה: זרוע התעסוקה

הצלחות

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

➤ תכנית הכוון ליוצאי אתיופיה - "למרחק"

➤ 1,520 משתתפים פעילים (עמידה של 92% ביעד)

➤ כ- 40% מהמשתתפים עוברים קורס/הכשרה

➤ מיצוי תקציבי גדול (צפי למיצוי 80% ב- 2018)

➤ כשליש מהמשתתפים בתכנית מדווחים כי חל שיפור במצבם
הכלכלי מתחילת התכנית (עלייה בשכר של כ- 20%)

משרד העבודה והרווחה: זרוע התעסוקה

אתגרים

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

➤ תכנית לקידום אקדמאים יוצאי אתיופיה- מיזם משותף עם
"עולים ביחד"

➤ מעבר בין משרדים הקשה על יכולת התקשרות ארוכת טווח

➤ כרגע מחכים להעברה תקציבית לטובת המשך התקשרות

➤ בפועל, עד כה בוצעו רק 4 חודשי התקשרות

משרד הכלכלה והתעשייה

הצלחות

▶ סיוע לעסקים קטנים ובינוניים:

המטרה: עידוד יזמות ופיתוח עסקי של יזמים ועסקים מקרב אוכלוסיית יוצאי אתיופיה
היעד: סיוע ל-100 יזמים ובעלי עסקים בשנה בעלות של 0.88 מלש"ח בשנה
התוצאה: סיוע ל-169 יזמים ובעלי עסקים ב-2017 בעלות של 1.1 מלש"ח

▶ תכנית תנופה בתעסוקה:

המטרה: תעסוקה איכותית, הולמת כישורים בשכר גבוה
היעד: תמרוץ מעסיקים להעסיק כ-100 עובדים נוספים בשנה בעלות של 6.5 מלש"ח
התוצאה: 83 עובדים בשכר גבוה, בעלות של 7.6 מלש"ח

אתגרים

▶ אופן שיווק המסלולים בצורה שתצליח לחבר בין המעסיק למועסק ושתעביר את המסר בצורה מדויקת

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

הצלחות

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

- קיום שותפות עם נציגי הקהילה בוועדת המעקב
- יישום התכניות ב-20 הישובים, בהן פועלת לפחות תכנית אחת
- חיזוק מגמת הפחתת במספר משפחות ובודדים יוצאי אתיופיה, הרשומים בשירותי הרווחה. (בשנת 2010, 58% היו רשומים ברווחה, מכלל יוצאי אתיופיה. בשנת 2017 רשומים 38%)

משרד הרווחה והשירותים החברתיים

אתגרים

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

➤ הפחתת ההוצאה מהבית של ילדים יוצאי אתיופיה
והגעה לאחוז הדומה לאוכלוסייה הכללית

➤ שילוב יוצאי אתיופיה במסגרות הטיפול כגון
תחנות לטיפול משפחתי, מרכזי הורים ועוד,
בדומה לאוכלוסייה הכללית.

➤ הפחתת מספר המוכרים במערכות הרווחה והגעה
לאחוז דומה של כלל המוכרים ברווחה

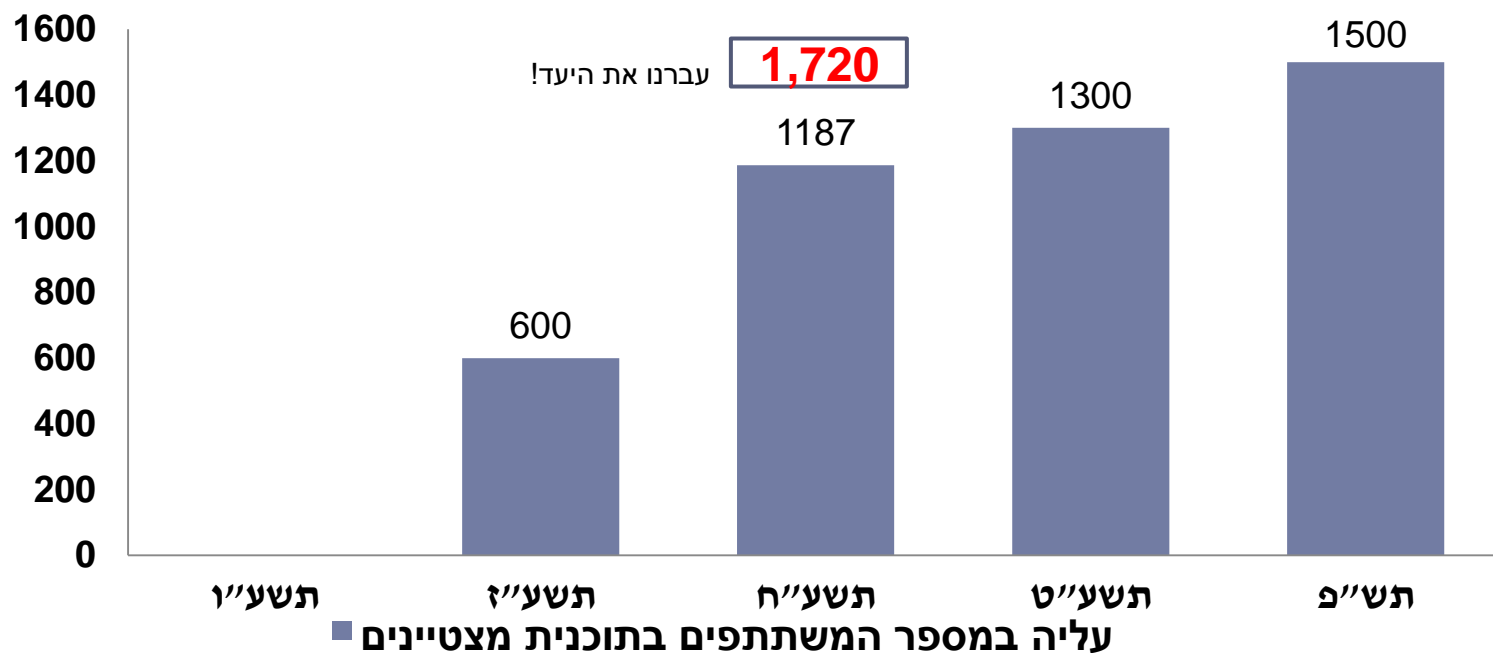
➤ גידול במספר העובדים יוצאי אתיופיה העוסקים
בטיפול משפחתי

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

משרד החינוך (מינהל פדגוגי) הצלחות

הגדלת מספר התלמידים יוצאי אתיופיה משתתפים בתוכניות למצטיינים ומחוננים: בשנה"ל תשע"ח לומדים 1,770 תלמידים בתוכניות למצטיינים ומחוננים ברחבי הארץ: קדם אמירים, אמירים, בתי ספר למחוננים, קדם עתידים, מרכזי חינוך לפסגות

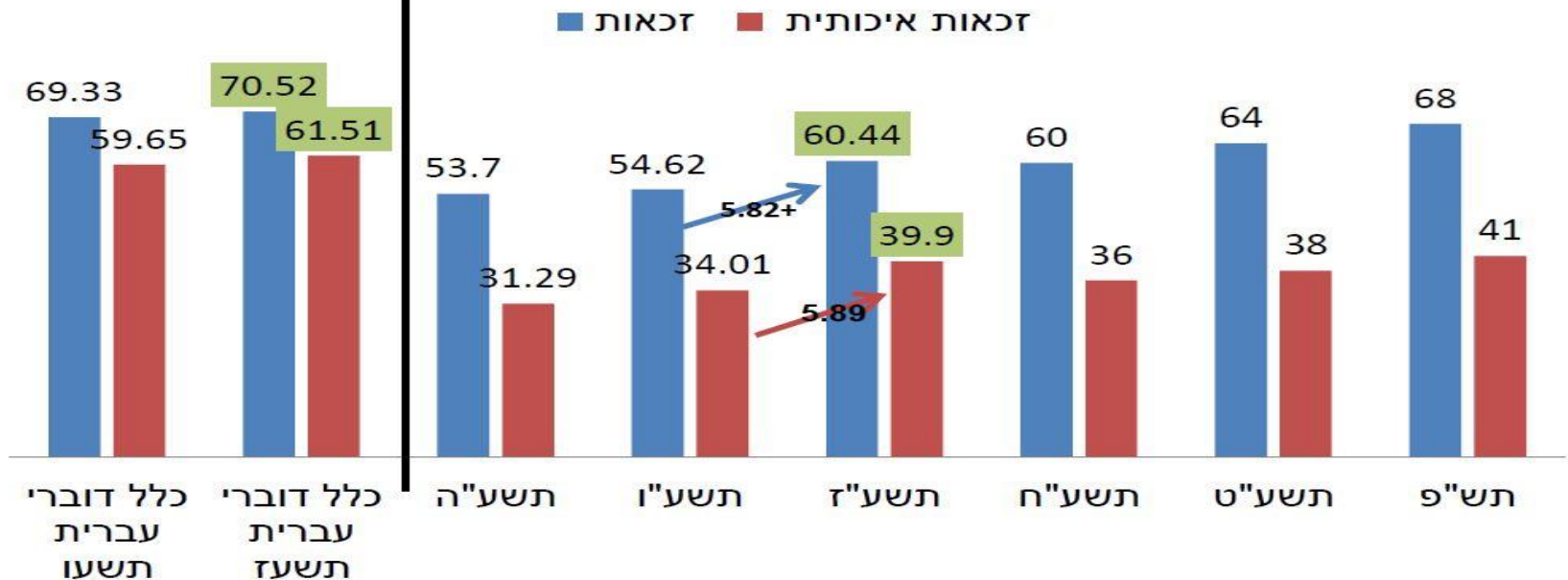

משרד החינוך (מינהל פדגוגי) הצלחות

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

חל שיפור של 5.82% בזכאות לבגרות מ 54.6% ל 60.44%
בעקבות מאמץ ממוקד מול בתי ספר לאיתור ומתן תגבור לימודי
לתלמידים הזקוקים לכך בקבוצות מעורבות חל שיפור של 5.89%
בזכאות האיכותית מ 34% ל 39.9%

• בגרות איכותית: 39.9 מהזכאים
• נתונים מעודכנים ל- 31.3.18

משרד החינוך (מינהל חברה ונוער)

הצלחות

- מפתחות: ניצול של כ-100% מהשוברים לחוגים לילדי א-ה
- תנועות הנוער: עליה של 20% בחניכי תנועות הנוער
- הכנה לשירות משמעותי: פעילות ב-110 בתי ספר וב-50 שכונות
- מלגות לשנת י"ג: עליה של 30% בחלוקת מלגות לש"ש וקד"צ

אתגרים

- הרחבת המשתתפים בפעילויות לחיזוק התפתחות אישית והשתלבות חברתית

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

צה"ל

הצלחות

לשילוב

מבדול

יישום תוכנית
"הדרך החדשה"

נסגרו כלל

המסגרות המבדלות

- מוקד שירות
- קורס אמיר
- טק קריירה
- קורס עברית ייעודי
- כנפיים לעתיד
- כנסי עתודה
- פסיכומטרי ייעודי
- כנפיים לעתיד
- קורס אלון
- סדנת משתחררים

בלימת
הירידה
בעתודה

-22% (בכל"צ -0.4%)

עלייה
ביציאה
קצונה

+

ירידה
במדד
הנשר

-33.8% (בכל"צ -1.8%)

עליה
בנתוני
איכות

+0.8% (בכל"צ +0.3%)

אגף כוח האדם

בלם"ס-

1

האתגרים

2. יום מא"ה

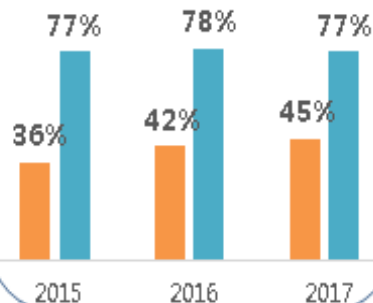
שיבוץ
ליעדים
איכותיים

השלמת
השאלון
בזמן

פתיחת
שאלון
העדפות

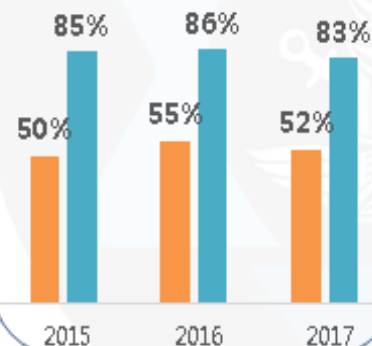
התייבות ליום
המא"ה

נפתח שאלון העדפות

■ יוצאות אתיופיה

ביצעו "יום המא"ה" מלא

■ נשים כלל

**התייבות נמוכה ליום המא"ה משפיעה
ישירות על טיב השיבוץ**

1. עתודה

-22.2%

יעד
+15%

היקף מתקבלים לעתודה
ושיעור מתוך כלל המתקבלים

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

משרד בטחון פנים (משטרה) הצלחות

גיוסים וקידומים

- כ-1,000 שוטרים המהווים 2.6% מכלל השוטרים בארגון.
- 60 קצינים, 14 תובעים
- השנה גוייסו 25 שוטרים מתוך 808 מגוייסים מהווים כ-3%

הכשרות שוטרים

- 15,000 הוכשרו במכללה הלאומית לשוטרים ו-9,000 בשטח. בכל קורס משולבים תכנים העוסקים במתן שירות מותאם בחברה מרובת תרבויות

מצלמות גוף

- באוגוסט ייחל יישום הצבת מצלמות גוף. תחילה במחוז תל אביב ולאחריו ליתר המחוזות סה"כ כ-8,000 מצלמות

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

משרד בטחון פנים (משטרה) אתגרים

- הגדלת כמות המתנדבים מקרב הקהילה
- דוברות כלל העשייה הטובה לא משתקפת ולא בהכרח מגיעה לשטח
- שינוי תודעה - לעניין שיטור היתר - יש שינוי אך לא מספיק בעיקר בקרב בני הנוער

משרד בטחון פנים (הרשות למאבק באלימות, סמים ואלכוהול) הצלחות

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

- נוכחות והשתתפות מרשימה של המשתתפים במסגרת ערבי קהילה
- הטמעת מורכבות השימוש בנושא סמים אלכוהול בקרב הקהילה כולל שילוב מונחים מקצועיים בשפה אמהרית.
- עבודה עם צעירים בגילאי 18-35 שנמצאים בסיכון ואינם צורכים שירותים

משרד בטחון פנים (הרשות למאבק באלימות, סמים ואלכוהול) אתגרים

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

- גיוס הורים לסיירת השכונתית/עירונית
- קושי בגיוס יוצאי אתיופיה לפעילויות השונות
- קושי באיתור מועמדים יוצאי אתיופיה מתאימים לתפקידים השונים
בישוב
- במעבר לגוף החדש, התוכניות שפותחו כמו הצגת "טספנש" וסטנד אפ
"ראש נקי" לא אושרו, דבר המקשה בעבודה מול קהילה רחבה
בישובים
- ביטול התקציב לנושאים רוחביים – ארציים (הרשות למלחמה בסמים)
כגון הכשרות וימי עיון, פרסום והסברה, מחקר ופיתוח מענים מותאמים

משרד הבריאות הצלחות

- המשרד מקיף באמצעות הכשרות, מאות עובדים אודות אבני היסוד תוך הדגשת הנושא של השתלבות, צמצום פערים והחברה הישראלית (מיגור גזענות) [מערך הדרכות לעובדי בריאות הנפש, מערך הדרכות בכללית ולאומית, הכשרות למגשרות].
- המשרד פרסם דוח המלצות בנושא התמודדות עם גזענות במערכת
- התווספו 8 משרות (סה"כ 12 מגשרים) במרפאות קופות החולים. המגשרות מסייעות בגישור לשוני ותרבותי, עבודה יזומה לאיתור חולים (סוכרתיים למשל) ולליווים
- ישנה עבודה סדירה עם קבוצות שונות מקרב ציבור יוצאי אתיופיה

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

משרד הבריאות אתגרים

- **סוכרתיים וטרם סוכרתיים בסיכון:**
- שתי קופות מבטחות את מרבית האוכלוסייה אך קופה אחת הודיעה כי לא תוכל לעמוד במבחני התמיכה של המשרד בנושא בשל דרישה גבוהה להצבת כ"א יעודי נוסף.
- ידרוש חשיבה על שינוי מבחן החל מ 1.7.2018
- **מניעת סוכרת: מתעכבים עם 2 מכרזים בנושא**
- **מתן מענה בתחומים ונושאים שלא נכללים בתוכניות (כגון: בריאות נשים)**

משרד השיכון (משכנתאות)

הצלחות

▶ אמון בתכנית החדשה 3,520 משפחות נרשמו להגרלה

▶ 196 משקי בית רכשו דירה + (כולל 11 מממשים
פוטנציאליים ממחיר למשתכן)

▶ נרכשו דירות ב-43 יישובים

▶ נחתם הסכם לליווי הזוכים בתהליכי הרכישה

אתגרים

▶ 300 משקי בית שיממשו את הזכייה וירכשו דירה

משרד השיכון (שיקום שכונות) הצלחות

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

- הכנה ואישור התכנון המתארי של השכונות כולל שצ"פים
- פיתוח מודל עבודה לתחום החברתי קהילתי – המבוסס על מינהלת שעובדת בגישה קהילתית, פיתוח והדרכת נציגויות דיירים לכל בניין ומתחם, ליווי אישי ומיצוי זכויות הדיירים.
- החתמת שלוש הרשויות המקומיות על הסכם להפעלת התוכנית
- התאמת את השאלון של מיפוי משפחות וקהילה של האגף – לתוכנית של התחדשות עירונית, כך נוכל לעבוד באופן מדויק מתוך היכרות של התושבים, רצונותיהם וצורכיהם. (המיפוי מבוצע בימים אלו ברחובות ובראשל"צ).
- הקמת מנהלות ההתחדשות: גיוס מנהלים, שיפוץ והצטיידות
- הכנת תכניות עבודה ב- 2 ישובים, וכן נערכו כנסים רבים ופעולות הדרכה לתושבים.

התוכנית הממשלתית לשילוב יוצאי
אתיופיה : מטה היישום

משרד השיכון (שיקום שכונות) אתגרים

- תהליך חדשני שלא נעשה בעבר.
- עבודה צמודה עם הרשויות המקומיות, עם אגפים רבים, כולל צורך בהתאמת העבודה לרגישויות, לדינמיקה ולפוליטיקה המקומית.
- הגישה הרווחת בתחום ההתחדשות העירונית היא כלכלית ומבוססת יזמים. האתגר - להוסיף את המרכיבים החברתיים – קהילתיים, ולשים את התושבים, גם החלשים ביניהם - במרכז.
- ישנן קבוצות מפולגות של תושבים פעילים באותה שכונה.
- קושי בגיוס צוותים למינהלות: מחסור בעובדים סוציאליים וקשיי התקשרות.

נציבות שירות המדינה

הצלחות

➤ עליה בהגשת מעומדות למכרזים (כ-4% מכלל המגישים הינם יוצאי אתיופיה)

➤ מינוי ממוני גיוון תעסוקתי ופתיחת קורס להכשרתם

אתגרים

➤ אי התאמה בין ההיצע של המשרות הייעודיות והביקוש של מועמדים יוצאי אתיופיה

המועצה להשכלה גבוהה הצלחות

➤ תגבור רכזי "הישגים" ביישובים עם ריכוז יוצאי אתיופיה כדי להנגיש את ההשכלה הגבוהה ולסייע בבחירת תחום לימודים

➤ פריסת מעטפת לימודית, חברתית וכלכלית שאינה מבדלת לתלמידי מכינות ותואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה באמצעות הקצאה תקציבית למוסדות

המועצה להשכלה גבוהה אתגרים

- עקרונות השילוב עדיין לא ברורים לכלל המוסדות וחלקם עדיין מעמידים רכז ייעודי לטובת הנושא
- קיים קושי באיתור סטודנטים יוצאי אתיופיה במוסדות להשכלה גבוהה
- ישנו קושי לשלב את הסטודנטים במקצועות ההנדסה, המדעים והרפואה
- יישום תכנית הצטיינות ומנהיגות לסטודנטים – עידוד למצוינות ויצירת קבוצת מופת מקרב הסטודנטים יוצאי אתיופיה, שתקרין הן כלפי פנים על הקהילה והן כלפי חוץ על החברה הישראלית.
- יישום תכנית לקליטת סגל אקדמי – ות"ת אישרה תכנית לקליטת אנשי סגל אקדמי במוסדות להשכלה גבוהה

